

Arend van Randen

Arpa is hetbewijs dat Arend gelijk had

BOEK filosofie verongelukte oprichter bedrijf Veldhoven bevestigt VELDHOVEN

Werken zonder baas kan. Toen oprichter Arend van Randen eind 2015 om het leven kwam door een ongeluk met zijn eenpersoonshelikopter, moesten de 21 mensen van zijn bedrijf Arpa zijn ultieme gelijk bewijzen.

HARRIE VERRIJT H.VERRIJT@ED.NL

W at gebeurt er met een bedrijf als de oprichter, het boegbeeld en de inspirator wegvalt? Het overkwam trainingscentrum Arpa in Veldhoven eind 2015.

Arend van Randen, een van de oprichters van het bedrijf in 1996, overleed als gevolg van een ongeluk bij het uitvoeren van zijn hobby. Tijdens een wedstrijd in Dubai op 10 december 2015 kreeg hij een ongeluk met zijn gyrocopter, een speciaal soort eenpersoonshelikopter. Ruim een week later overleed hij.

"De klap was enorm", zegt Jacqueline Renders. "Maar tegelijk voelden we dat we wilden bewijzen dat zijn filosofie klopt. Dat mensen zonder een hiërarchie, dus zonder een baas, goed en zelfs beter presteren dan met. We wisten dat natuurlijk al, want Arend was helemaal niet de baas. Maar wel een belangrijk en inspirerend lid van het collectief. We zijn dan ook heel trots dat we nu een prachtig boek kunnen presenteren dat deze filosofie bezegelt."

Dat werken zonder baas had Arend van Randen ontwikkeld toen hij dit met zijn softwarebedrijf in praktijk bracht. Hij deed dat volgens de principes van de Braziliaanse ondernemer Ricardo Semler en met de methodes van Toyota. Hij had vervolgens zoveel plezier in het geven van trainingen aan andere bedrijven dat hij zijn softwarebedrijf verkocht om daarmee verder te gaan. Inmiddels heeft Arpa 21 mensen, voornamelijk trainers, in dienst. Zonder baas.

"Die eerste weken na het overlijden waren heel verwarrend", zegt Rob Smulders. "Aan de ene kant verdriet en tegelijk heel veel energie. Het afscheid, hier op het bedrijf met 700 mensen, was enorm indrukwekkend. We voelden na afloop met het hele team een grote drang om het bedrijf, toch het levenswerk van Arend, zo goed mogelijk voort te zetten. We raakten echt in een soort roes van doorgaan en zorgen dat zijn werk eer wordt aangedaan."

Maar Arend was ook degene die vernieuwing en richting bracht, erkent Erik Giebels. "Hij was goed in het reuring creëren. Dan dachten we al ver te zijn ergens mee en dan zei Arend: wat je óók nog zou kunnen doen... Dat hij nu is weggevallen, betekent dat we zelf meer bij innovatie stil moeten staan. In al onze overleggen doen we dat. We hebben speciale bijeenkomsten om samen na te denken over hoe we dingen anders kunnen aanpakken."

Arpa kreeg veel medeleven na het overlijden van Van Randen. Ook werd voorzichtig naar de toekomst van Arpa geïnformeerd, zegt Smulders. "Klanten dachten dat het misschien wel het einde van ons bedrijf betekende. Heb je al een nieuwe algemeen directeur, werd dan gevraagd. Nee, dat hebben we niet. We nemen zelf of gezamenlijk alle belangrijke beslissingen. Dat vraagt verantwoordelijkheid van iedereen, maar daar hebben we voor gekozen en werkte vóór het overlijden van Arend al goed en daarna ook."

Volgens de drie was de omzet van Arpa vorig jaar ongeveer net zo hoog als in 2015. Erik Giebels: "De vraag naar onze trainingen blijft groeien. Als we vandaag tien extra trainers aannemen, zouden die allemaal aan het werk kunnen."

Het boek met de titel *Op weg naar een lerende organisatie* wordt vandaag officieel gepresenteerd. Arpa wil hiermee laten zien dat een ander idee van Van Randen, namelijk het Olympisch Traject, ook goed werkt. "Klanten dachten tien jaar nodig te hebben voor de omslag naar een zelflerende en zelfsturende organisatie", zegt Giebels. "Daarom hebben we het Olympische Traject ingevoerd dat gelijk loopt met Zomer- en Winterspelen. Wij noemen dat Master in Business Learning. In het boek staan 24 voorbeelden die bewijzen dat die omslag in vier jaar kan."

Een van de ondernemers in het boek is Carin Wormsbecher van drukkerij Wedding. "Een heel bijzondere", zegt Smulders. "Zij verloor haar man in 2001 en moest toen abrupt de drukkerij overnemen. Tot dan had haar man alles bepaald en wist alle antwoorden. Zij heeft het bedrijf met veertien mensen zelfsturend gemaakt en draait nu als een tierelier. We zagen hier uiteraard de analogie met onze situatie."

Het boek eert ook letterlijk Arend van Randen, zegt Giebels. "We willen vaker boeken voor managers uitgeven, dus zijn we een uitgeverij begonnen. We hebben die uitgeverij Washi Books genoemd. Washi is Japans voor zowel een soort papier als Arend. We hebben als symbool uiteraard gekozen voor de afbeelding van een arend."